

RADNIČNÉ NOVINY

4/20
APRÍL
Ročník 2.

VEĽKÝ PREHĽAD O KORONAVÍRUSE

Aké opatrenia prijalo mesto? Ako prebieha počas epidémie vyučovanie?

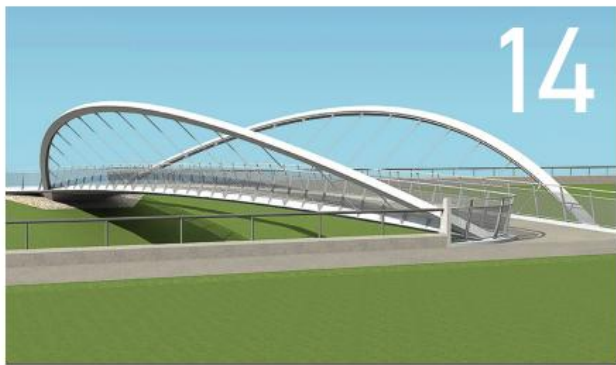
AKO SA CHRÁNIŤ PRED NOVÝM VÍRUSOM

Prečítajte si jasné, zrozumiteľné pokyny, ktoré popisujú, ako znížiť riziko infekcie.

ROZDÁVAME RÚŠKA, NOSÍME NÁKUPY A LIEKY

Mesto pomáha najzraniteľnejším skupinám ľudí.

14

4

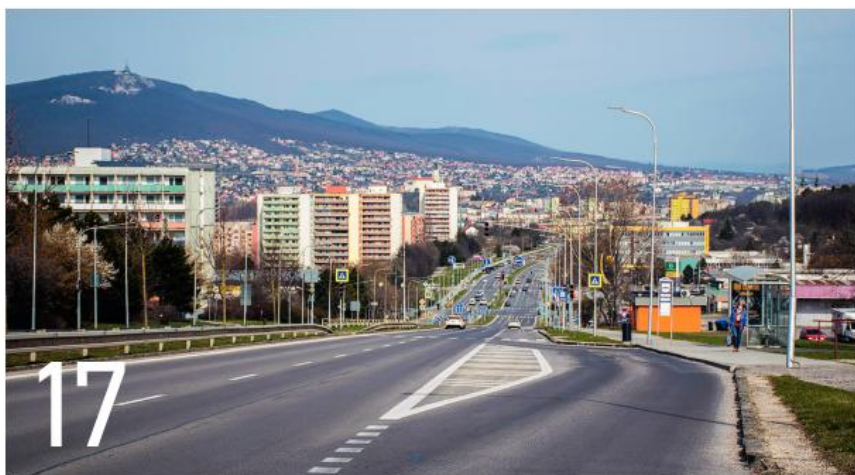
18

8

20

17

19

MILÍ OBYVATELIA NITRY,

svet sa ocitol v neočakávanej a absolútne nepredvídateľnej kríze. Je to situácia, s akou sa naša generácia nestretla. Čelíme jej spoločne ako planéta, ako krajina, ako mesto.

V prvom rade chcem poďakovať hrdinom dnešných dní - zdravotníkom, hasičom, policajtom, sociálnym pracovníkom a ľuďom, ktorí sa ocitli v prvej línii. Jedine vďaka ich obetavej práci môžeme túto epidémiu zvládnuť.

Budme však k sebe úprimní. Koronavírus na Slovensku ani zďaleka neprepukol naplno a je len mizivá šanca, že si nevyberie obete na životoch. Nitra nevynímajúc. Dnes nikto presne nevie, aký scenár nás čaká. Zo svojej pozície však môžem povedať, že ja a moji kolegovia z nitrianskej radnice robíme všetko pre zamedzenie šírenia tohto vírusu. Prijali sme tvrdé opatrenia, pretože od nich závisí, koľko ľudských životov sa nám podarí zachrániť. V Nitre sme neváhali zatvoriť školy a škôlky, zamedziť vstup na detské ihriská a obmedziť alebo úplne zrušiť fungovanie ďalších zariadení v správe mesta ešte predtým, než prišlo nariadenie od štátu.

Plne chápem, že mnohí z vás sú zo súčasnej situácie vystrašení, frustrovaní či nahnevani. Obávajú sa o zdravie svojich detí a starých rodičov, o živobytie, trápia vás existenčné otázky a na niektorých z vás dolieha farcha z neistoty o vlastnú budúcnosť. Ja sám mám malé deti a rodičov v rizikovom veku. Tiež mám o nich obavy a túžim, aby boli v poriadku. Chcem vám však povedať, že ak sa budeme správať zodpovedne, budeme napriek strátam schopní túto krízu prekonať.

Každá kríza alebo konflikt v histórii ľudstva znamená nádej na niečo nové a lepšie. To, čo pociťujem dnes v našom meste a aj v celej spoločnosti, je zomknutie sa. Vnímam vlnu solidarity, ktorá sa nesie celým Slovenskom. Vnímam desiatky a stovky z vás, ktorí sa vrháte do práce, aby ste mohli šiť rúška pre úplne neznámych ľudí. Dnes už nie sú cudzí, ale sú to naši súputníci v boji proti zákernému nepriateľovi. Vnímam, ako ste všetci, aj napriek vlastnému nepohodliu, ochotní dodržiavať prísne opatrenia a s akou noblesou ich zvládnete. Vidím podnikateľov, živnostníkov a malé firmy, ktoré bojujú o vlastné prežitie a predsa ponúkajú pomocnú ruku tam, kde je to potrebné.

To všetko ma naplňuje obrovskou nádejou. Verím, že keď táto epidémia prejde, bude naše mesto a naša krajina o malý kúsok lepším miestom. Bude to presne ako po desivej búrke, po ktorej sa vyčistí vzduch. Prvý nádych nám všetkým vráti vieru v samých seba, v našu schopnosť zjednotiť sa a konať tak, aby sme mohli žiť súdržne, v pokoji a mieri.

*S prianím pevnej viery a zdravia,
Marek Hattas
Primátor mesta Nitra*

OBSAH

- 4-6 Základné informácie a opatrenia na zabránenie šírenia koronavírusu v Nitre
- 8-9 Žiaci sa učia z domu, školy sú zatvorené
- 10 Radnica vytvorila vzdelávací web
- 12 Mestský krízový štáb prijíma vlastné opatrenia
- 14-15 Cyklisti zbystrite pozornosť – chystá sa nová cykloávka v Nitre
- 16 Nitra dostala vysvedčenie od Transparency International
- 17 Rekonštrukcie autobusových výbočísk majú zelenú
- 18-19 Jarné upratovanie v Nitre
- 20-22 Zdobenie kraslíc ako duševný relax
- 26 Krížovka

Radničné noviny – mesačník pre všetkých, ktorí majú radi Nitru

Číslo 4/2020 | Ročník 2 | Vydáva: Mesto Nitra – Mestský úrad v Nitre, Štefánikova trieda 60, 950 06 Nitra | IČO: 00308307 | Adresa redakcie: Mestský úrad, Odbor komunikácie a propagácie, Štefánikova trieda 60, 950 06 Nitra, redakcia@msunitra.sk | Foto: Roman Oravec | Grafická úprava: Peter Jánsky | Tlač: ForPress Nitrianske tlačiarne, s.r.o., Potravínárska 6, Nitra | Vyšlo: apríl 2020 | Náklad: 5000 ks | Bezplatná distribúcia na verejne dostupné miesta v Nitre | ISSN 2644 -6073 | EV 5851/19.

COVID-19

ŠTATISTIKY PLATNÉ V ČASE
NAŠEJ UZÁVIERKY 30. MARCA

počet nakazených vo svete: 734 922

počet úmrtí vo svete: 34 780

počet vyliečených vo svete: 155 950

počet nakazených na Slovensku: 314

počet negatívne testovaných
na Slovensku: 6 817

počet úmrtí na Slovensku: 0

počet vyliečených pacientov
na Slovensku: 2

foto: Roman Oravec

ČO JE TO KORONAVÍRUS?

Koronavírus spôsobujúci ochorenie COVID-19 bol identifikovaný v Číne na konci roka 2019. Predstavuje nový kmeň vírusu, ktorý u ľudí nebol doposiaľ známy. Ochorenie patrí medzi kvapôčkové infekcie. Odhadovaný inkubačný čas ochorenia je 2 až 14 dní, môže však byť aj dlhší.

AKO SA KORONAVÍRUS PRENÁŠA?

Vírus sa prenáša hlavne z človeka na človeka. Šíri sa najmä prostredníctvom kvapôčok, ktoré chorý uvoľňuje do prostredia kašľom, kýchaním alebo len rozprávaním.

Kvapôčky nemusia do tela iného človeka preniknúť blízky kontaktom s nakaženým. Dopadajú na okolité povrchy, alebo sa dotykom infikovaného prenášajú na okolité predmety.

Vírus si následne možno z infikovaných povrchov do tela zaniest dotykom v oblasti očí, nosa a úst.

Nový koronavírus totiž dokáže prežívať aj mimo ľudského tela. V závislosti od materiálu a okolitého prostredia vytrvá na povrchoch niekoľko hodín či dokonca dní.

AKÉ SÚ PRÍZNAKY?

Najčastejšie príznaky ochorenia Covid-19 sú horúčka, únava a suchý kašeľ.

Menšia časť pacientov cítila bolesť svalov či hrdla, mali upchatý alebo tečúci nos, prípadne hnačku. Niektorí infikovaní nemajú žiadne príznaky ochorenia a cítia sa zdravo. Odbornú pomoc potrebujú ľudia s vysokou horúčkou a problémami s dýchaním.

AKO SA CHRÁNIŤ?

Najúčinnnejšou prevenciou Covid-19 je častá a dôsledná hygiena rúk. Zbytočne sa nedotýkajte tváre.

Najmenej dvakrát denne dezinfikujte povrchy, ktorých sa dotýkate vy a iní ľudia, ako sú napríklad obrazovky smart zariadení, kľučky a tlačidlá vo výťahu.

Snažte sa podporovať svoju obranyschopnosť zvýšeným príjmom ovocia a zeleniny, ako aj dostatkom pohybu.

Dodržiavajte cestovné odporúčania a pokyny zdravotníkov. Z domu vychádzajte len keď je to nutné. Vyhybajte sa ľudnatým miestam, nezhlukujte sa ani v potravinách,

na ihriskách a uliciach. Vo všeobecnosti dodržiavajte od ľudí vzdialenosť približne dva metre.

JE RÚŠKO DOSTATOČNOU OCHRANOU?

Jednoduché jednorazové rúška vás stopercentne neochránia pred nákazou.

Za spoľahlivejšiu formu ochrany možno považovať profesionálne respirátory. Účinné ale budú iba v prípade, že dôsledne dodržíte pokyny pri nasadzovaní a snímaní respirátora.

Do určitej miery však môžu bežné látkové rúška chrániť ľudí v okolí infikovaného - ak ho má nasadené, rúško môže zabrániť šíreniu kvapôčok obsahujúcich vírus.

Keďže ochorenie môžu šíriť aj ľudia bez príznakov, viaceré štáty vrátane Slovenska odporúčili povinné zakrývanie nosa a úst na miestach, ako je hromadná doprava, potraviny, úrady alebo lekáreň.

AKO SA LIEČI KORONAVÍRUS?

Na nový koronavírus neexistuje špeciálny liek ani očkovanie. Liečba je symptomatická, to znamená, že lekári potláčajú

nepríjemné či nebezpečné prejavy ochorenia.

Čínski a americkí vedci však klinicky testujú liek remdesivir, ktorý bol pôvodne určený na liečbu eboly. Spomedzi vytypovaných látok doň odborníci vkladajú najviac nádejí.

Slubnou stratégiou by mohlo byť aj posilnenie obranyschopnosti novonakazených a zdravých ľudí pomocou protilátok, ktoré pochádzajú z krvi vyliečených pacientov.

Ochorenie sa nesnažte liečiť ani mu predchádzať pomocou antibiotík, tie neúčinkujú proti vírusovým ochoreniam.

KDE HĽADAŤ INFORMÁCIE?

Oficiálne správy o počte nakazených a platných ochranných opatreniach nájdete na webe www.korona.gov.sk.

O nákuze priebežne informuje slovenský Úrad verejného zdravotníctva, pričom informácie ponúka aj mailom a prostredníctvom nepretržitých telefonických liniek.

Aktualizované cestovné odporúčania nájdete na stránke ministerstva zahraničných vecí.

(zdroje: sme.sk,
korona.gov.sk,
RÚVZ, WHO)

OPATRENIA, KTORÉ PRIJALO MESTO NITRA NA BOJ S KORONAVÍRUSOM

ZRUŠENIE PODUJATÍ, ZAVRETIE ŠKÔL

Mesto pozastavilo všetky spoločenské, kultúrne a športové podujatia. Rovnako mesto ešte skôr ako štát rozhodlo o zavretí svojich škôl a škôlok. Dočasne sa zrušili aj všetky sobáše, prijatia detí i rokovania mestského zastupiteľstva a komisií. Ide o bezprecedentné kroky, ktoré si však táto mimoriadna situácia vyžiadala.

ZRUŠENIE POPLATKOV

Tam, kde je mesto zriaďovateľom, sa dočasne prestávajú platiť poplatky – keďže služby sa neposkytujú. Týka sa to jasli, škôlok a školských klubov.

NÁKUPY POTRAVÍN A LIEKOV

Pre seniorov a odkázaných ľudí sme zabezpečili linku, cez ktorú si môžu objednať nákup základných potravín a najnutnejšej drogérie. Rovnako zabezpečujeme rozvoz liekov na lekárske predpis. Číslo linky je 0911154646 (prípadne mail pomocseniorom@nitra.sk)

ZATVORENIE DOMOVOV SENIOROV, IHRÍSK A PIESKOVÍSK

V snahe zabrániť šíreniu koronavírusu sme uzavreli miesta, kde žijú najohrozenejšie skupiny ľudí – teda domovy pre seniorov, dom s opatrovateľskou službou a stacionár. Uzavreli sme tiež detské aj multifunkčné ihriská aj pieskoviská.

OPATRENIA V MHD

Okamžite sme prijali opatrenia v autobusoch. Prednými dverami sa nedá nastúpiť, k šoférovi sa nedostanete ani z vozidla. Lístok sa dá zakúpiť iba cez SMS, prípadne sa dá použiť čipová karta. Tlačidlá na otvorenie dverí alebo signalizovanie výstupu sa dočasne nepoužívajú.

DEZINFEKCIA

V oboch nitrianskych poliklinikách sme spravili masívnu dezinfekciu špecializovanými prístrojmi. Rovnako sa dezinfikovali autobusy mestskej hromadnej dopravy. Riešime tiež dezinfikovanie autobusových zastávok, zábradlí a podobne.

TLAČIVÁ A FORMULÁRE ONLINE

Mestský úrad sme až do odvolania uzavreli. Jednotlivé pracoviská však fungujú normálne. Na stránke koronavirus.nitra.sk sme zverejnili telefónne čísla na všetky odbory. Ak potrebujete na úrade niečo vybaviť, nájdete na tejto stránke potrebný formulár. Formulár vyplňte, naskenujte, prípadne odfotografujte mobilným telefónom a pošlite e-mailom. Vaša žiadosť bude v zákonnej lehote vybavená bez toho, aby ste museli na mestský úrad prísť osobne.

POSUNUTIE PLATIEB

Platenie dane z nehnuteľnosti má posunutý termín až do polovice novembra. Rovnako sa dá rozdeliť na tri splátky.

OTVÁRACIE HODINY

Pripravili sme prehľadný zoznam otváracích hodín lekární, úradov aj obchodných centier. Rovnako sme vyrobili prehľad reštaurácií, ktoré robia donášku. Všetko nájdete na webe aj facebooku mesta.

MASÍVNE INFORMOVANIE

Obyvateľov informujeme všetkými komunikačnými nástrojmi. Okrem Radničných novín pripravujeme v spolupráci s Echom týždenný súhrn opatrení a nariadení. Seniorom sme rozoslali 5000 SMS s informáciami, rovnako esemesky posielame registrovaným užívateľom. Zriadili sme špeciálnu web stránku, na ktorej nájdete všetky informácie ku koronavírusu aj s opatreniami mesta a štátu na jednom mieste (koronavirus.nitra.sk). Každý deň postujeme najdôležitejšie informácie na Facebook mesta (FB: Mesto Nitra). V mestských častiach sme informovali oznamami v mestskom rozhlase. Občanov informujeme aj cez súkromné médiá.

OZNAM V RÓMČINE

V rozhlase v Dražovciach a Krškanoch, kde žije početná rómska komunita, sme informácie o tom, ako sa vyhnúť nákaze, vysielali v oľasťskom dialekte rómskeho jazyka.

Tomáš Holúbek

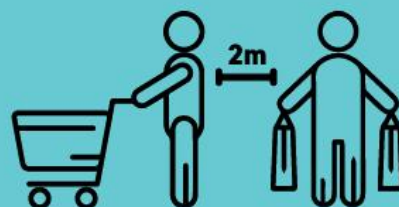
OPATRENIA NA ZABRÁNIENIE ŠÍRENIA KORONAVÍRUSU

**VON IBA S RÚŠKOM
NA TVÁRI**

**ZÁKAZ STRETÁVAŤ SA
V SKUPINKÁCH**

**ČAKANIE V RADOCH
S ODSUPOM**

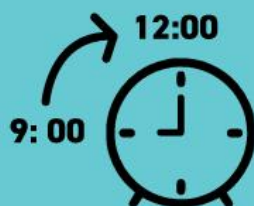
**MERANIE TEPLOTY PRI
VSTUPOCH DO BUDOV**

**VŠETKY PREDAJNE
V NEDEĽU ZATVORENÉ**

**ZRUŠENÉ VLAKY ZADARMO
PRE ŠTUDENTOV**

**ŠPECIÁLNY ČAS NÁKUPU
PRE SENIOROV**

**ODPORÚČANIE NEVYCHÁDZAŤ
PRE STARŠÍCH ĽUDÍ**

**NÁKUPY ODKÁZANÝM
ZABEZPEČÍ MESTO**

KVÔLI ŠÍRENÍU KORONAVÍRUSU ZOSTALI DETI DOMA, NIEKTORÍ SA UČIA ČEZ INTERNET

Od 16. marca sa zatvorili brány všetkých škôl. Podľa nariadenia by deti mali byť doma do odvolania. Spolu s nimi sú doma aj rodičia, ktorí na základe pokynov dozerajú na vzdelávanie svojich detí v domácom prostredí.

PRACOVAŤ NA HOME OFFICE AJ UČIŤ DETI...?

Prinútiť deti sedieť za stolom a učiť sa, je pre mnohých rodičov náročná úloha. V kon-

takte so školou sú aj rodičia ZŠ Nábřežie mládeže v Nitre. Na webstránke visí oznam, že pedagógovia vzdelávajú žiakov pomocou domácich úloh, videí

a prezentácií, záleží od voľby učiteľov daných predmetov. Na stránke školy vytvorili podstránku s názvom Domáca úloha, na ktorej môžu žiaci

sledovať akú domácu úlohu im učiteľ zadal. Pokyny zadáva cez chat EduPage školy, prípadne cez email. Žiaci sú v kontakte so školou cez stránku, rodičia sa prihlasujú na účty svojich detí.

Vedecko-výskumná pracovníčka Agrobiotech SPU Miroslava Požgajová, matka šiestaka Jerguša a tretiačky Janky pracuje z domu a popritom vzdeláva svoje dve deti. Keď sme spolu telefonovali, Jerguša sa práve pripájal na internet. Od 11.30 hodiny sa v ich triede začínalo internetové vzdelávanie v anglickom jazyku.

„Z pohľadu rodiča, ktorý musí okrem učenia svojich detí ešte robiť na home office, je to dosť náročné. Syn je našťastie dosť samostatný, ale dcérka je tretiačka a potrebuje ešte viac pomoci. Sklbiť tak home office s výučbou detí je značne komplikované. „Denne sledujeme komunikáciu so školou cez EduPage, kam deťom zadávajú úlohy a zároveň nám napíšu, že ak máme akýkoľvek problém, môžeme sa na nich obrátiť,“ vysvetľuje spôsob fungovania tejto formy výučby.

VÝUČBA ŽIAKOV NA DIAĽKU

„V tejto výnimočnej a ťažkej situácii pre všetkých, sme museli hľadať riešenia, ako čo najefektívnejšie sprostredkovať informácie a vedomosti pre našich žiakov,“ hovorí Katarína Farkašová, zástupkyňa riaditeľky ZŠ kniežata Pribinu v Nitre.

Táto škola dlhoročne využíva a pracuje v systéme EduPage, ktorý v tomto období prioritne používajú na dennú komunikáciu so žiakmi a rodičmi. Každý má svoj vlastný prístup. Rodičia vidia všetky zadania, ktoré žiaci od učiteľov dostávajú. Pedagógovia im denne cez EduPage posielajú zadania a úlohy a tieto musia vypracovať alebo sa ich naučiť.

Pedagógovia sa snažia byť k rodičom ohľaduplní. „Uvedomujeme si, že väčšina z nich má home office - a sú teda plne vyťažení svojimi pracovnými záležitosťami. A tak rozsah úloh zďaleka nezodpovedá tomu, čo s nimi v štandardnom režime zvládneme my - učitelia. Preto je tempo preberania nového učiva pomalšie. Mnohí pedagógovia učivo zatiaľ opakujú, dávajú deťom robiť projekty, vytvárajú im priestor na to, aby si niečo prečítali či vytvorili," dodáva K. Farkašová. Žiaci majú možnosť zopakovať a precvičiť si učivo prostredníctvom edukačných portálov.

V ZŠ kniežata Pribinu štandardne používajú Elearning, Datakabinet, Smartbooks, Alf... V súčasnej zložitej situácii množstvo portálov uvoľnilo svoj obsah pre žiakov zadarmo, a tak žiaci dostávajú od svojich učiteľov odporúčania, ktoré stránky môžu v rámci zábavnejšieho učenia využiť. Množstvo učebných textov nájdú na stránkach Kozmix, Taktik, Včielka, Aitec, Wocabee, Matematika.in... Okrem toho aj RTVS spustila vzdelávací program, ktorý deti taktiež môžu denne sledovať.

„Mnohí triedni učitelia komunikujú s rodičmi aj prostredníctvom sociálnych sietí v uzavretých skupinách cez WhatsApp, Viber, či Messenger, kde sa môžu na nich kedykoľvek obrátiť a zároveň i ostatným rodičom sprostredkovať svoje aktivity. Vieme, že je to náročné pre všetky zúčastnené strany, no robíme všetko pre to, aby sme deťom aj rodičom čo najviac pomohli," vysvetľuje Katarína Farkašová.

VŠETKO ZÁLEŽÍ OD TECHNOLOGICKEJ ZDATNOSTI PEDAGÓGOV

Na nové podmienky vyučovania pomerne dobre prešli

v ZŠ Benkova. Mali k tomu vytvorené všetky podmienky: „Už desať rokov používame na manažment školy softvér ASC AGENDA, v ktorom máme informácie o zamestnancoch, žiakoch a zákonných zástupcoch. Používame tiež EduPage, kde máme vytvorený el. rozvrh, suplovanie, dochádzku, udalosti, elektronickú triednu knihu, elektronickú žiacku knižku, komunikáciu, elearning, domáce úlohy, písomné práce... Tieto systémy sa priebežne synchronizujú a tvoria systém elektronického manažmentu školy. Samozrejmosťou je, že všetci naši užívatelia majú vlastný prístup, účet do online systému zsbenkova.edupage.org. Žiaci majú vytvorených 970 účtov, zamestnanci školy - pedagógovia 130 účtov, zá-

základe tematického plánu vytvárajú prípravy vyučovacích hodín, ktoré môžu obsahovať prezentácie, videá, linky na iné materiály či dokumenty a umožňujú i začlenenie testovacích úloh pre žiakov. Po sprístupnení prípravy má žiak a rodič prístup ku všetkým materiálom. Prezentácie si môže prejsť koľkokrát potrebuje - pri štúdiu sa pohybuje v bezpečnom prostredí EduPage - nemusí informácie vyhľadávať na internete. Učiteľ ihneď vidí výsledky žiaka a získava tak spätnú väzbu - vie okamžite odhaliť žiakové silné a slabé stránky. Učitelia v EduPage môžu formou správ tiež poslať žiakom linky na ďalšie online vzdelávacie portály. Mobilná aplikácia EduPage umožňuje sledovanie študijných materiálov a komu-

„Mnohí triedni učitelia komunikujú s rodičmi aj prostredníctvom sociálnych sietí v uzavretých skupinách cez WhatsApp, Viber, či Messenger, kde sa môžu na nich kedykoľvek obrátiť a zároveň i ostatným rodičom sprostredkovať svoje aktivity "

konní zástupcovia žiakov 1940 účtov. Účty vytvára, automaticky generuje administrátor školy pre všetkých užívateľov. Máme teda vytvorenú firemnú sieť našej školy, podobnú Facebooku, kde zdieľame všetky informácie, prebieha komunikácia aj výučba," vysvetľuje podrobne systém fungovania riaditeľ školy Róbert Harmata.

V takomto informačnom prostredí učitelia v tejto dobe posielajú žiakom zadania úloh a žiaci ich vypracované posielajú naspäť až na opravu. Vyučujúci má možnosť na

nikáciu cez mobilný telefón.

Podľa riaditeľa školy Róberta Harmatu, počas pracovnej doby musí byť každý učiteľ prihlásený v elektronickej žiackej knižke a v školskej mailovej pošte. Učitelia sa snažia využiť všetky možnosti „samoštúdia“ žiakov formou zasielania didaktických videí, učebných testov ako je napríklad Planéta vedomostí, kde deti nájdú učiteľské aj žiacke lekcie. Postupujú podľa rozvrhu, žiakom zadávajú čiastkové úlohy a iba v takom množstve, aby deti neboli preťažované.

NÁROČNEJŠIA VÝUČBA DETÍ ZO SOCIÁLNEJ SLABŠÍCH RODÍN

„Pri tejto forme vzdelávania je podstatne náročnejšia výučba detí zo sociálne slabších rodín. V takýchto prípadoch komunikujeme s rodičmi telefonicky a úlohy zadávame podľa možnosti žiakov," vysvetľuje riaditeľ školy Róbert Harmata. Najčastejšie sú využívané Edupage, Virtuálna knižnica, zborovna.sk, planéta vedomostí, kozmix, fenomény sveta. „Dostávam informácie z databázy práce na home office, že učitelia posielajú žiakom vlastné vytvorené pracovné listy vo Worde alebo PDF formáte ako aj prezentácie. Zároveň im prichádza spätná väzba od žiakov, ktorí dostali zadanie cez edupage," konštatuje riaditeľ Harmata.

UČENIE POPRI STAROSTLIVOSTI O DOMÁCNOSŤ

S takýmto niečím, čo teraz nastalo, sa mama druháka Jakuba ešte nestretla. Od kedy je jeho škola pre vírus zatvorená, raz za týždeň dostane od Jakubovej učiteľky cez internet domáce úlohy. Lenže Jakub si nedá vysvetliť, že toto nie sú predĺžené prázdniny. Mladším bratom škôlkárom sa dá ľahko zlákať na hru. Efekt pravidelnosti výučby sa vytráca. Mama vie, že nemá žiadne iné možnosti na výber a musí doma popri chode domácnosti a starostlivosti o rodinu s vypätím síl nahradiť funkciu vzdelávacej inštitúcie.

Ludmila Synaková

DETI KVÔLI PANDÉMII DO ŠKÔL NECHODIA, RADNICA VYTVORILA PORTÁL NA UĽAHČENIE VÝUČBY CEZ INTERNET

Napriek tomu, že je apríl, školské lavice zívajú už od 12. marca prázdnotou a zrejme sa tak skoro nezaplnia.

Obdobie, v ktorom sme sa ocitli, prináša mnohé výzvy. Jednou z nich je aj tá, ako na diaľku podporovať vzdelávacie návyky. Edukácie cez internet sa každá zo škôl zhostila po svojom. Aj úroveň a spôsob výučby, či zadávanie domácich úloh, si každá škola riadi individuálne. Lenže na vzdelávanie cez internet nebolo naše školstvo pripravené, a preto sú jednotlivé školy na rôznej úrovni.

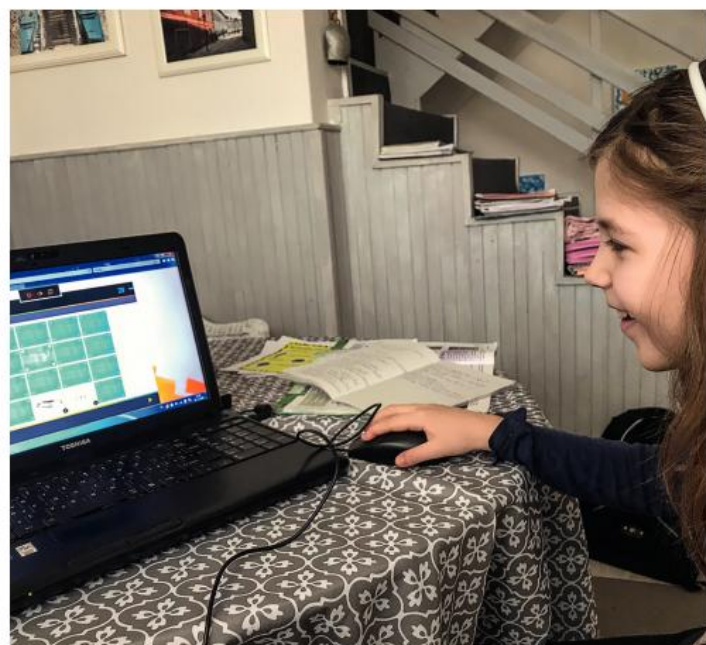
Pri vzdelávaní cez internet sa učiteľom a žiakom rozhodlo v týchto dňoch pomôcť i vedenie mesta. Z iniciatívy vice-

primátora Miloslava Špotáka sa sformovala pracovná skupina zložená z odborníkov na pedagogiku, online vzdelávanie, informatiku, atď. „V prvej fáze sme si zozbierali informácie zo všetkých mestských škôl, aby sme získali prehľad o ich technickom vybavení a spôsoboch vyučovania. Školám aj rodičom sme dali čas na vznesenie pripomienok k online vyučovaniu. Výsledkom našej snahy je nová webstránka na podporu vzdelávania v Nitre www.niceedu.sk,” povedal viceprimátor Miloslav Špoták.

Pomocnú ruku pri vzdelávaní detí z marginalizovaných skupín obyvateľstva podali Miriama Glovňová s Katarínou Michalíkovou. Miriama Glovňová pracuje v ZŠ s MŠ Lužianky, kde sa väčšinou vzdelávajú deti z miestnej rómskej komunity. Spolu s kolegyňou Katarínou Michalíkovou z Gymnázia Golianova sme ponúkli dobrovoľnú pomoc Odboru školstva, mládeže a športu na MsÚ v Nitre. Ponúkli svoje skúsenosti, a to nielen z pedagogickej praxe, ale aj z prípadného organizovania rôznych konferencií a letných škôl pre učiteľov.

„Obidve pôsobíme ako alumni Komenského inštitútu a máme za sebou dvojročný mentoringovo-koučingový program, zameraný na sprevádzanie učiteľov v procese ich rozvoja. Momentálne sa podieľame na tvorbe obsahu webstránky, ktorá vznikla za

pretože podmienky na vzdelávanie v domácom prostredí má každé dieťa iné. Nie každá domácnosť vlastní počítač, nie všetci majú doma internet. Svoje limity majú popri zvládaní iných povinností aj rodičia. Okrem toho by učiteľia mali brať do úvahy aj fakt,

účelom poskytnúť odbornú podporu nitrianskym učiteľom, odborným zamestnancom a takisto aj rodičom nielen v tejto krízovej situácii, ale aj z dlhodobého hľadiska. Ako som už spomenula, naša špecializácia je zameraná na alternatívne spôsoby edukácie, no predovšetkým na rómske deti, ktoré doma nemajú počítač, no sú na FB či Messengri,” vysvetlila nám Miriama Glovňová.

Radnica zároveň školy vyzvala, aby zvolnili tempo,

že množstvo rodičov pracuje počas dňa na home office.

Minister školstva Branislav Gröhling koncom marca na tlačovke učiteľov vyzval, aby prestali svojich žiakov hodnotiť známami 4 a 5. Ministerstvo oznámilo, že vzniká web www.ucimena-dialku.sk, kde nájdú učelia, žiaci, ale aj rodičia materiály na digitálne vzdelávanie.

Ludmila Synaková

Výsledkom našej snahy je nová webstránka na podporu vzdelávania v Nitre www.niceedu.sk

MESTO POMÁHA SENIOROM

Najviac ohrozenou skupinou obyvateľstva sú počas pandémie koronavírusu seniori. Mesto Nitra preto prijalo v posledných dvoch týždňoch zásadné opatrenia a obmedzenia, ktoré smerujú k ochrane života a zdravia ľudí v pokročilom veku.

Henrich Varga

OBMEDZENIA

Nová vláda prijala po svojom nástupe plošné sprísnené opatrenia, ktoré sa dotkli aj sociálnej oblasti. Mesto Nitra mnohé z nich uplatňuje už dlhšie. Zákaz návštev v zariadeniach pre seniorov platí až do odvolania už od 6. marca, denné centrum a stacionár sú zatvorené od 10. marca

a v záujme ochrany zdravia neposkytuje služby ani sociálna výdajňa. Sociálna komisia mesta na návrh predsedníčky Anny Laurinec Šmehilovej prijala jednomyselne uznesenie smerom k verejným aj neverejným poskytovateľom sociálnych služieb, ktoré sú v zmysle zákona v kompetencii miest a obcí, poskytovaných

ambulantnou formou na území nášho mesta, aby s ohľadom a bez ohrozenia klienta od 16. marca zatvorili svoje prevádzky zariadení sociálnych služieb až do odvolania. "Dovtedy prijaté odporúčania ministerstiev, ako sa majú poskytovatelia sociálnych služieb chrániť pred nákazou, boli podľa môjho názoru len čiastočné. Už vtedy som upozorňovala rôznymi kanálmi kompetentných, že je potrebné ambulantné sociálne služby zatvoriť. Zo strany štátu sa tak udialo až včera," skonštatovala Anna Laurinec Šmehilová.

POTRAVINY DOMOV

Spolu s obmedzeniami radnica zaviedla aj celý rad opatrení, ktorými pomáha seniorom v zariadeniach a aj osamelo žijúcim starším ľuďom odkázaným na pomoc druhých. Mesto Nitra v prvom rade spustilo masívnu informačnú a osvetovú kampaň prostredníctvom všetkých dostupných

médií. Operatívne zriadilo, za pomoci mobilných operátorov, aj SMS bránu, ktorej hlavnou cieľovou skupinou sú opäť seniori. "Tisícim ľudí v Nitre sme poslali správu, v ktorej ich informujeme, že môžu využiť nákup a donášku potravín. Túto službu zabezpečuje náš Odbor sociálnych služieb. Určená je ľuďom nad 65 rokov, ktorí sú vyslovene odkázaní na pomoc druhých a nemajú príbuzných, ktorí by sa o nich postarali," vysvetľuje primátor mesta Marek Hattas. Mesto túto službu rozšírilo aj o rozvoz liekov na predpis. Potraviny roznášal dokonca aj mestský poslanec Ladislav Turba s manželkou.

RÚŠKA

Rovnako ako desiatky ďalších samospráv na Slovensku, aj Nitra spustila výzvu na šitie rúšok. V prvých dňoch sa do nej zapojila stovka dobrovoľníkov z celého mesta, ktorí boli ochotní dodať látky alebo šiť. V prvý týždeň zamestnanci úradu prijali tritisíc rúšok a stovky ďalších pribúdajú každým dňom. "V súčasnosti je solidarita, vzájomná podpora a pomoc na nezaplatenie. Som pyšná a dojatá zo všetkých ľudí, ktorí nezištne pomohli a pomáhajú. Patrí im veľká vďaka. Bez nich by to totiž nebolo možné. Rúška sa tak bezplatne dostali k seniorom v zariadení, či osamelo žijúcim doma, ale aj ľuďom, ktorí v rámci mesta pomáhajú v teréne a tak sa – vystavujú veľkému riziku nákazy," zdôraznila Anna Laurinec Šmehilová.

ODKÁZANÍ SENIORI, ktorí potrebujú nakúpiť základné potraviny a lieky
na recept, **VOLAJTE 0911 154 646** alebo **PÍŠTE na pomocseniorom@nitra.sk**

MESTSKÝ KRÍZOVÝ ŠTÁB PERMANENTNE RIEŠI SITUÁCIU

Na základe aktuálnej situácie môže mestský krízový štáb (MKŠ) prijímať aj vlastné opatrenia.

Štáb tvoria zástupcovia vedenia mesta a odborníci. Má právo vyhodnocovať situáciu a prijímať vlastné opatrenia. MKŠ v Nitre vznikol skôr ako štát vyhlásil mimoriadnu situáciu v súvislosti s pandemiou koronavírusu. Jeho hlavnou úlohou je zabezpečiť plnenie opatrení a rozhodnutí nariadených vládou SR a ústredným krízovým štábom.

„Prvé kroky k zamedzeniu šírenia vírusu COVID-19 prijala nitrianska radnica ešte pred samotným vyhlásením mimoriadnej situácie. Zastavili sme organizáciu verejných podujatí, uzavreli sme školy, detské ihriská, zaviedli sme prísny režim pre verejnú dopravu, nastavili sme bezpečný režim fungovania mestského úradu,“ zdôraznil viceprimátor Daniel Balko, podpredseda krízového štábu.

Krízový štáb následne na svojom zasadnutí identifikoval najpravdepodobnejšie riziká a problémy. „Momentálne sme ako problematické označili najmä nedodržiavanie povinnej karantény, či porušovanie zákazu zhromažďovania,“ povedal viceprimátor Balko. Pretrvávajú aj problémy s nedostatkom ochranných pomôcok, hlavne rúšok.

„Samostatnou kapitolou je starostlivosť o pandemiou najviac ohrozené skupiny obyvateľov ako sú seniori nad 65 rokov. Preto v týchto dňoch intenzívne podnikáme kroky na zabezpe-

bude musieť mestský krízový štáb vyriešiť ďalší problém s umiestnením osôb v povinnej izolácii, ktoré nechcú zostať doma alebo žiadny domov nemajú.

čenie zásobovania základnými potravinami. Ako vypuklý sa javí tento problém pri osobách, ktoré sú po zistení prítomnosti COVID-19 v povinnej karanténe, alebo po cestovateľskej anamnéze musia zostať v dvojtyždňovej karanténe a - nemá sa kto o nich postarať,“ povedal viceprimátor. V najbližších dňoch

„Na štábe sme riešili aj možné ohrozenie výkonu nevyhnutných služieb karanténou, prípadne ochorením zamestnancov, napríklad možné zastavenie vývozu komunálneho odpadu počas blížiacich sa teplejších dní, čo by mohlo spôsobiť iné komplikácie,“ vysvetľuje možné scenáre ďalšieho vývoja.

SKUPINKY ĽUDÍ MONITORUJÚ MESTSKÍ POLICAJTI

Hliadky mestskej polície monitorujú skupinky ľudí, ktorí sa bezdôvodne zhromažďujú v rôznych častiach mesta. Najčastejšie ide o bezdomovcov alebo unudených školákov. Policajti ich upozorňujú na riziko prenosu infekcie pri zoskupovaní viacerých osôb na jednom mieste.

Mestskí policajti vykonávali aj kontroly uzavretia prevádzok. Pri štyroch vydali pokyn na ich okamžité uzatvorenie. Rovnako sledovali, či ľudia dodržiavajú zákaz vstupovať na ihriská a pieskoviská. „Detské ihrisko na Baničovej a na Potravinárskej ulici hliadka opätovne ohradila výstražnou

páskou, pretože bola šťastie strhnúť,“ povedal náčelník Erik Duchoň.

Mestskí policajti tiež zabezpečujú verejný poriadok pri poštách počas vyplácania sociálnych dávok.

Tomáš Holúbek

Všetky finančné náklady spojené s plnením opatrení a úloh krízového manažmentu mesto eviduje. Aby radnica mohla všetky tieto úlohy a opatrenia plniť, potrebuje silný a funkčný krízový manažment. Aj to bol dôvod, pre ktorý sa pôvodné zloženie krízového štábu rozšírilo aj o odborníkov z oblasti verejného zdravotníctva, psychológie, dobrovoľníctva, ale aj o zástupcov silových zložiek štátu na miestnej úrovni.

spracovala: Ľudmila Synaková

ŽIACI SA UČIA Z DOMU, KORONAVÍRUS ZATVORIL AJ MATERSKÉ A UMELECKÉ ŠKOLY

Všetky vzdelávacie ustanovizne budú celoplošne zatvorené až do odvolania. Správu potvrdil 24. marca nový minister školstva Branislav Gröhling. Aká je situácia v Nitre, čo robia školy, ako reaguje mesto?

Nebezpečná infekcia by, v prípade otvorenia materských, základných a umeleckých škôl, mohla ohroziť nielen zdravie detí, zamestnancov, ale tiež aj ich rodičov. Aj preto sú všetky školy v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta, ZUŠ J. Rosinského aj CVČ Domino od 12. marca zatvorené. Hlavným dôvodom je nebezpečný nový koronavírus COVID-19.

Kde sú teda teraz deti materských škôl? Proces ich predprimárneho vzdelávania prebieha doma, kde ich nebezpečný vírus, ak s rodičmi dodržiavajú opatrenia, nenakazí.

A žiaci základných škôl? Pre žiakov jednej z klokočinských základných škôl je nevyhnutnosťou internet a tlačiareň so skenerom. Učitelia totiž žiakom posielajú úlohy elektronicky. Tí im spätne posielajú úlohy na vyhodnotenie mailom alebo cez systém Edupage. Na každej škole, dokonca od učiteľa k učiteľovi je to iné. Niektorí zdatnejší v technológiách rozbehli online vyučovanie už po prvom vikende.

Aby sa vírus nešíril, usmerenia dostali aj riaditelia a riaditeľky všetkých škôl: pedagogickí zamestnanci vykonávajú prácu z domu - home office, na preberanie pošty je určená služba, zabezpečená je dezinfekcia školy, nepedagogickí pracovníci pracujú maximálne štyri hodiny, zabezpečená je služba na kontrolu školy, kuchyne a areálu škôl. Zabezpečené je aj informovanie pedagogických, nepedagogických zamestnancov a rodičov a všetci pracovníci školy musia sledo-

vať stránku mesta a dodržiavať pokyny zo strany mesta aj ministerstva školstva.

Mesto však pripravuje aj ďalšie opatrenia. Aké, to nám priblížil zástupca primátora Miloslav Špoták:

„Naše školy a školské zariadenia sme zavreli ešte 2 dni predtým, ako prišlo nariadenie z Ústredného krízového štábu. Už v pondelok 16. marca sme videli, že štandardné vyučovanie prehradila veľká priestorová bariéra. Keby to malo byť na 2 týždne, asi by sme sa tým nijako zvlášť nezaoberali. Ale bolo nám jasné, že to budú skôr mesiace. Preto sme vytvorili krízovú pracovnú skupinu, zloženú zo zástupcov mesta, odborníkov a praktikov - učiteľov. Spravili sme rýchly prieskum u riaditeľov a učiteľov, aké problémy teraz majú, čo potrebujú a rovnako sme zbierali podnety od rodičov. 19. marca sme prijali prvé opatrenia.

Výzvu riaditeľom s názvom *Upokojme sa, dajme si čas* poslala vedúca odboru školstva Mária Orságová ešte v piatok 20. marca. Náš ešte predvolebný plán, založiť Nitrianske centrum podpory vzdelávania, sme vďaka tejto situácii rozbehli urýchlene aspoň vo virtuálnej podobe. Spustili sme webový portál www.NiceEdu.sk, kde zhromažďujeme rady, tipy, ponuky vzdelávania, odkazy na iné podporné stránky a kde

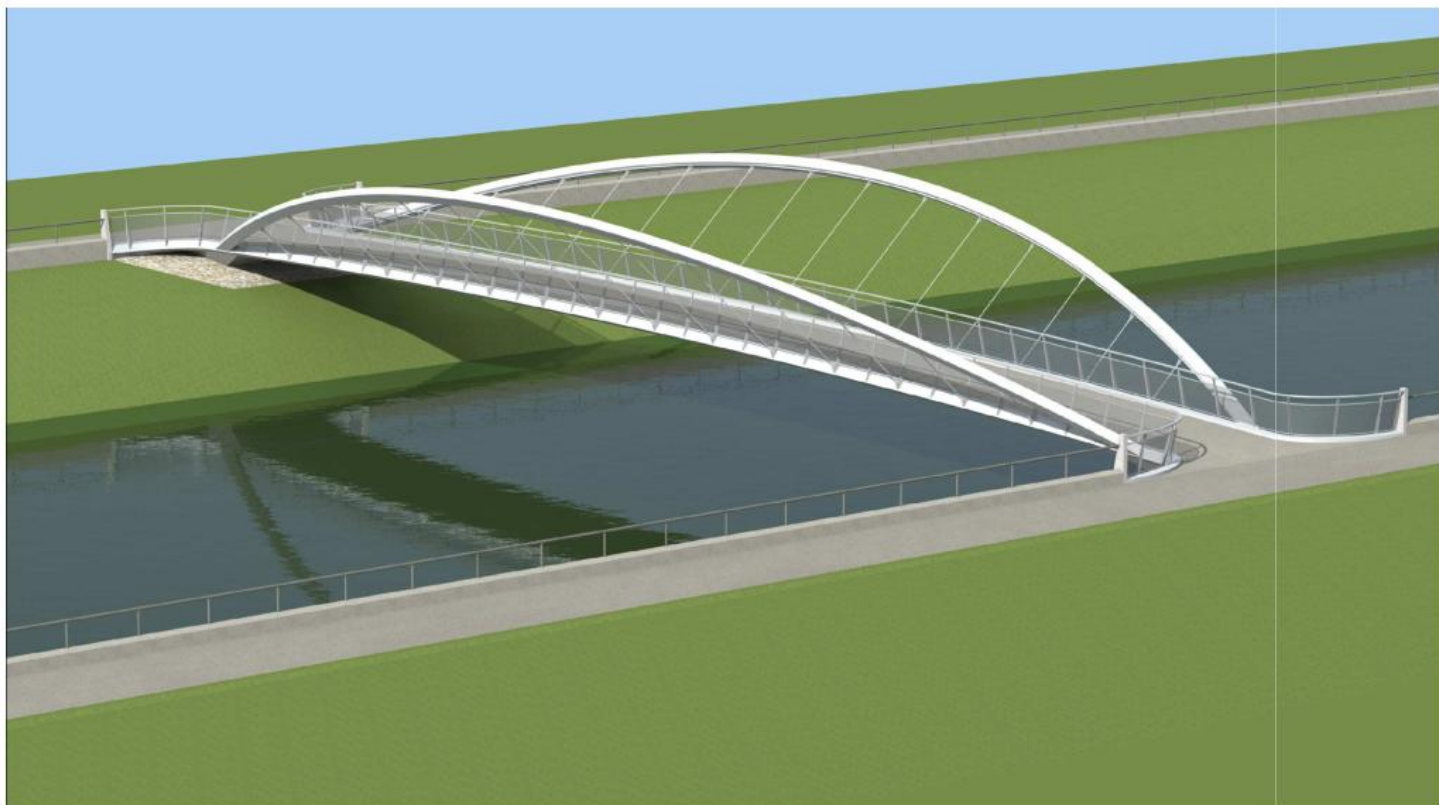
Prvé opatrenia prijaté v Nitre 19. marca 2020

1. Poslať odporúčania riaditeľom ZŠ, aby spomalili na najbližší týždeň/dva: nezaďávali úlohy, alebo aspoň nie nové učivo, neznámkovali a využili tento čas na prípravu systému učenia na najbližšie 2-3 mesiace.
2. Vytvoriť podporný webový portál pre našich učiteľov a rodičov.
3. Vzdelávanie v projekte EduPOINT aktualizovať podľa aktuálnych potrieb.

bude priestor aj na zdieľanie príkladov dobrej praxe našich škôl. Spustili sme rýchlu anketu pre učiteľov aj rodičov, aké majú potreby v oblasti vzdelávania doma a online, aby sme aktualizovali ponuku školení v projekte Edupointu a vytvorili vhodné webináre či video-workshopy.

Veľkou výzvou je pre nás pomoc pri nastavení vyučovania žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia. Tu sa dosť spoliehame aj na národné iniciatívy, či už priamo od nového ministra, alebo od občianskych aktivistov a neziskovníkov. A v týchto dňoch hľadáme aj riešenie otázky, ako pomôcť zdravotníkom, lekárom a iným, ktorí sú nasadení v prvej línii a kde nemôže byť ani jeden rodič doma s deťmi.“

spracoval: Andrej Jančovič

CYKLOLÁVKA PREPOJÍ WILSONOVO NÁBREŽIE S NÁBREŽÍM MLÁDEŽE PRI POĽNOHOSPODÁRSKEJ UNIVERZITE

Lávka pre cyklistov bude mať šírku 4 metre, dĺžka premostenia dosiahne 48,4 metra.

Radnica bude tento investičný projekt, do ktorého patrí okrem lávky pre cyklistov a chodcov, aj cyklotrasa pozdĺž ľavého brehu rieky, spolufinancovať z Integrovaného regionálneho operačného programu. Projekt je spolufinancovaný Mestom Nitra vo výške 5%.

„Celkové oprávnené náklady na tento projekt predstavujú sumu 1 366 707 eur, z toho zo zdrojov EÚ v rámci operačného projektu IROP a štátneho rozpočtu bude smerovať 1 298 372 eur. Z mestskej pokladnice je na realizáciu cyklistickej lávky vyčlenených 68 335 eur,“ uviedol Vla-

dimír Ballay, vedúci odboru projektového a strategického riadenia Mestského úradu v Nitre.

Po realizácii stavby budú prepojené cyklistické a pešie trasy vedúce po ľavom a pravom brehu rieky Nitra a pozdĺž Triedy Andreja Hlinku, čo by malo prispieť k zvýšeniu bezpečnosti užívateľov týchto komunikácií. Celková dĺžka cyklotrasy bude 789,792 metrov. Súčasťou projektu je aj osvetlenie lávky.

„Projekt sa mal podľa plánov realizovať už v minulom roku, avšak mesto muselo počkať na výsledky kontroly verejného obstarávania z riadiaceho orgánu ministerstva. Práce na tomto projekte by sa mali začať v najbližších dňoch. V súčasnosti sme vo fáze činností súvisiacich s odovzdaním staveniska zhotoviteľovi,“ dodal Vladimír Ballay. Cyklolátka by mala byť hotová do októbra.

Ludmila Synaková

"Aj keď sme teraz vo veľmi zložitej situácii, život ide ďalej a s ním aj niektoré naštartované investície, hlavne pokiaľ sú to investície kryté peniazmi z eurofondov. Som nesmierne rád, že cyklolávka cez rieku Nitra sa napriek epidémii koronavírusu bude stavať. Hotová by mala byť do októbra."

Marek HATTAS, primátor Nitry

NITRA DOSTALA VYSVEDČENIE OD TRANSPARENCY INTERNATIONAL

Mesto Nitra si dalo od Transparency International Slovensko spraviť podrobný audit svojho fungovania. Je tak iba desiatou samosprávou na Slovensku, ktorá sa na takúto previerku podujala.

KRITIKA PERSONÁLNEJ POLITIKY A SPRÁVY MESTSKÝCH FIRIEM

Správa Transparency International Slovensko sa vo všetkých častiach hodnotenia zameriava na tri aspekty: na transparentnosť (sledovalo

Nitriansku radnicu najviac tlačí topánka v oblasti personálnej politiky a správy mestských firiem. Naopak najväčší posun urobilo mesto v mediálnej politike. Hovorí to Protikorupčná stratégia vybraných politík mesta, ktorú si dalo nové vedenie nitrianskej radnice vypracovať u Transparency International Slovensko v druhej polovici roka 2019. Hodnotenie prebiehalo v prevažnej miere na jeseň 2019, pričom vo viacerých oblastiach popisuje procesy nastavené ešte za bývalého vedenia mesta.

Audit pripravil tím siedmich odborníkov, ktorí hodnotili osem oblastí. Výsledkom je zhruba stovka odporúčaní na zlepšenie. „Som veľmi rád, že sme neváhali, mali tú odvahu a nechali si túto miestami veľmi kritickú správu vypracovať. V mnohých oblastiach sme sa za posledný rok posunuli vpred a napravili chyby bývalých vedení. V niektorých oblastiach však stále pokrívame. Vďaka tomuto auditu však pôjde zmena k lepšiemu rýchlejšie a cielenejšie. Hovorí sa v ňom o veciach, ktoré dokážeme zlepšiť v priebehu pár týždňov a mesiacov, no rovnako sa tam nachádzajú pripomienky, ktorých zapracovanie bude trvať dlhšiu

dobu,” povedal primátor mesta Marek Hattas.

POLITICKÁ ODVAHA

Podľa prednostu radnice Martina Horáka mesto očakávalo od auditu „nastavenie zrkadla“. Správa hodnotí procesy, ktoré mesto zdedilo z minulosti, poukazuje na stav v akom sa samospráva nachádzala v čase hodnotenia a dáva odporúčania na zlepšenie do budúcnosti. Podľa prednostu si rozhodnutie nechať si vypracovať takýto

dokument vyžadovalo veľkú politickú odvahu.

Jeho slová potvrdil aj riaditeľ Transparency International Slovensko Gabriel Šipoš. „My sme sa radnice nepýtali, či s našim hodnotením súhlasia alebo nie, v správe je náš názor na veci, ktoré sme zistili. Nie je úplne bežné, aby mesto bolo ochotné ísť do niečoho takéhoto, lebo z toho potom preň vyplývajú určité záväzky,” povedal novinárom na tlačovej konferencii.

sa, či má obyvateľ k dispozícii všetky informácie), na pravidlá (kontrolórov zaujímalo nielen to, či sú pravidlá nastavené v súlade so zákonom, zisťovali aj to, či spĺňajú pravidlá dobrej praxe) a na schopnosť občanov zasahovať do procesov.

Väčšina zo sledovaných oblastí dopadla priemerne, no našli sa aj dve, kde musí Nitra zásadne pridať. Ide o personálnu politiku a správu mestských firiem. V týchto častiach ohod-

notili odborníci z TIS Mesto Nitra známkou D. Iba v jedinej – mediálnej – dostala Nitra pomyselnú jednotku, teda hodnotenie A na päťstupňovej škále A-E. „Mediálna politika vyšla v hodnoteniach najlepšie, tam vidieť veľké zmeny oproti predošlému obdobiu,“ podotkol Gabriel Šipoš.

MESTO POD KONTROLOU

Mesto Nitra nadviazalo spoluprácu s Transparency International Slovensko ešte v roku 2017 podpisom memoranda. Skutočná súčinnosť oboch organizácií však nastala až po nástupe nového vedenia mesta. V januári 2019 pozvala radnica zástupcov TIS na diskusiu s obyvateľmi mesta, v apríli prebehlo školenie v oblasti etickej infraštruktúry na MsÚ v Nitre a v druhej polovici roka 2019 zadala radnica vypracovanie dnes zverejneného auditu vybraných politik.

Transparency International Slovensko, okrem iných aktivít, zostavuje aj pravidelné rebríčky otvorenosti samospráv. V poslednom rebríčku ešte z roku 2018, kedy Nitru viedlo predošlé vedenie, skončilo mesto na 76. mieste zo 100 samospráv a celkovo posledné z krajských miest. „Na základe dát z minulosti sa dalo čakať, že tento audit nebude samá chvála. Nechali sme si ho vypracovať práve preto, aby sme vedeli, na čom musíme zapracovať,“ dodal primátor Marek Hattas.

Zverejnenie auditu je prvým krokom. Mesto sa ním podľa vyjadrení jeho čelných predstaviteľov plánuje riadiť. „Audit bude na webe, každý si ho bude môcť pozrieť a hodnotiť, čo postupne plníme a čo nie,“ pripomenul prednosta radnice.

Tomáš Holúbek

Vodiči aj cestujúci sa môžu tešiť. Hrboly a výmoly spod kolies autobusov na zastávkach zmiznú.

Jarné počasie investičným akciám praje. Koncom marca sa stavbári zahryzli do dvoch autobusových výbočísk na Hviezdoslavovej triede na sídlisku Klokočina. Jedno je situované oproti Bille smerom do mesta, druhé kúsok od polikliniky smerom do mesta.

„Ide o dve akcie z balíka celkovo piatich vysúfažených rekonštrukcií autobusových výbočísk v celkových nákladoch zhruba 210 000 eur.

Rekonštrukcia spočíva vo vyfrézovaní poškodenej časti, odkopaní povrchu do hĺbky 60 cm, následnom položení prefabrikátov a osadením

špeciálne na tento účel vyrobených tvaroviek s odtokovými rigolmi. Po prevedení týchto prác sa takto zrekonštruovaný povrch zaasfaltuje, aby sa dosiahol súmerný povrch vozovky s plynulým nájazdom autobusu do priestoru zastávky MHD,“ informoval Vladimír Derka z odboru investičnej výstavby mestského úradu.

Odtiaľto sa stavbári z firmy DAMMATIS, s.r.o. Nitra presunú na ďalšie tri autobusové výbočiská – na Dlhú ulicu, kde sa pustia do rekonštrukcie dvoch zastávok s označením Borodáčova a Gorazdova.

Ludmila Synaková

INVESTIČNÉ AKCIE PLÁNOVANÉ NITRIANSKOU RADNICOU V APRÍLI 2020

5 výbočísk MHD	Celková suma	213 750 €
Vrátane výbočisko MHD	Rekonštrukcia Hviezdoslavova	7 670 €
Vrátane výbočisko MHD	Aj prekládka kanalizácie Ďurčanského ul.	7 480 €
Miestna komunikácia Vansovej	Od križovatky Jelenecká po Radová	47 650 €
Cyklolávka cez rieku Nitra	Prepoj Wilsonovho nábrežia s Nábrežím mládeže pri SPU	1 283 453 €
Materská škola Dobšinského	Dobšinského (v kasárňach pod Zoborom)	2 972 421 €

ZBERNÝ DVOR Stredisko
Mestských služieb,
Tehelná ul. č. 3, Nitra,
Tel.: 037/651 68 05
PO: ZATVORENÉ
UT - Pi: 9,00 – 12,30 hod.
13,00–17,00 hod.
SO: 8,00 – 11,30 hod.
a 12,00– 16,00 hod.
NE: ZATVORENÉ

ZBERNÝ DVOR
Nábřežie mládeže 87,
areál firmy Nitrianske
komunálne služby s.r.o.
PO - PI: 7,30 – 17,00 hod.
SO: 8,00 – 16,00 hod.
NE: ZATVORENÉ

ZBERNÉ DVORY
Braneckého ul.
a Zoborské kasárne
apríl – október
pondelok: ZATVORENÉ
utorok – piatok: 9,00 – 12,30
hod. a 13,00 – 17,00 hod.
SO: 8,00– 11,30 hod. a 12,00
–16,00 hod.
nedeľa: ZATVORENÉ

ZBERNÝ DVOR
Rabčikova ul. Janíkovce
apríl–október
PO: ZATVORENÉ
UT: 10,00–13,30 a 14,00–
17,00 hod
ST – ŠT: ZATVORENÉ
PI: 10,00 – 13,30
a 14,00–17,00hod.
SO: 9,00– 12,30
a 13,00 –16,00
NE: ZATVORENÉ

ZBERNÝ DVOR
a KOMPOSTÁRENÍ
Medzi vodami 13/C,
Nitra – Krškany
apríl – október
PO - PI: 7:00 – 16:00
SO: 7:00 – 12:00
Nedeľa: ZATVORENÉ

HARMONOGRAM JARNÉHO UPRATOVANIA

Mestská časť	Poradie turnusu	Termín	VMČ
Horné a Dolné Krškany, Janíkovce	I.	20. 4.–24. 4. 2020	VMČ 1, 7
Diely, Párovské Háje, Kynek, Mlynárce	II.	27. 4.–1. 5. 2020	VMČ 5
Drážovce a Zobor od Kláštorskej smer západ	III.	4. 5.–8. 5. 2020	VMČ 6
Zobor od Kláštorskej smer východ	IV.	11. 5.–15. 5. 2020	VMČ 6
Chrenová II a IV	V.	18. 5.–22. 5. 2020	VMČ 7
Klokočina III, Čermáň	VI.	25. 5.–29. 5. 2020	VMČ 4, 3
Chrenová I - III	VII.	1. 6.–5. 6. 2020	VMČ 7
Staré Mesto I	VIII.	8. 6.–12. 6. 2020	VMČ 2
Staré Mesto II	IX.	15. 6.–19. 6. 2020	VMČ 2
Klokočina I a II	X.	22. 6.–26. 6. 2020	VMČ 4

INŠTRUKCIE PRE OBYVATEĽOV

- Kontajner na stanovište bude dovezený o 12,00 a odvezený o 20,00.
- Počas dňa bude kontajner podľa potreby niekoľkokrát odvezený.
- Ak občan nestihne vyniesť odpad v deň zberu v jeho najbližšom stanovišti, môže tak urobiť počas týždňa vo svojom VMČ, pričom vzdialenosť stanovišta bude aj tak prijateľná.
- Do veľkoobjemových kontajnerov ukladajte hlavne veľkorozmerný komunálny odpad / rozobraté skrine, stoly, WC misy, atď/.
- Žiadame obyvateľov, aby do kontajnerov na jarné upratovanie neukladali organický odpad /konáre, drevo, lístie atď./ a OEEZ / elektrozariadenia - televízory, chladničky a pod./
- Skrine, rôzne krabice a iné rozmerovo veľké odpady žiadame rozobrať a následne uložiť do veľkoobjemového kontajnera.
- Väčšie množstvá komunálneho odpadu môžete uložiť po predložení občianskeho preukazu, ak máte trvalé bydlisko v Nitre alebo dohodu o zaplatení poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v Nitre bezplatne na nasledovných zberných dvoroch v meste, uvedených v ľavej časti strany.
- Stavebnú suť možno v zmysle platnej legislatívy uložiť na zberných dvoroch za poplatok 0,05 € za 1 kg.

Prípadné ďalšie informácie môžete získať na MsÚ – odbor komunálnych činností a životného prostredia - telefón: 037/ 6502 236 alebo Nitrianske komunálne služby telefón: 037/ 6516 210, 0902 999 555

ROZPIS UMIESTNENIA VEĽKOOBJEMOVÝCH KONTAJNEROV PRE TURNUS I. - III.

TURNUS UPRATOVANIA: I.

TERMÍN: 20. 4.-24. 4. 2020

DOLNÉ KRŠKANY

PONDELOK 20. 4. 2020

1. Cirmánska x Pri mlyne
2. Biovetská x 1. mája
3. Nezábudkova x Látečkovej
4. K bistru HARLEY (voľná plocha) 2 ks VOK-ov
5. Novozámocká 106 -110: od 18.00 – 20.00

UTOROK 21. 4. 2020

5. Novozámocká x Dvorčianska
6. Novozámocká x Záborského
7. Na Priehon – parkovisko pred horným cintorínom
8. Dvorčianska 63

HORNÉ KRŠKANY

STREDA 22. 4. 2020

1. Široká – začiatok ulice
2. Zelená – roh Zlievarenskej ul.
3. Krškanská – parkovisko pri reštaurácii
4. Brigádnická – začiatok ulice
5. Staromlynská – v blízkosti škôlky
6. Zlievarenská x Pod Katrušou

JANÍKOVCE

ŠTVRTOK 23. 4. 2020

1. Slamkova x Budayho
2. Hlavná x Okružná (Jednota a MŠ)
3. Golianovská x Rabčeka

PIATOK 24. 4. 2020

4. Hlavná (pred bývalý kultúrny dom)
5. Ku kostolu
6. Hlavná – konečná MHD

TURNUS UPRATOVANIA: II.

TERMÍN: 27. 4.-1. 5. 2020

DIELY

PONDELOK 27. 4. 2020

1. Kmetova 2
2. Na Hôrke – Potraviny NITRAZDROJ
3. Kmetova 7
4. Tokajská – smerom ku kaplnke

UTOROK 28. 4. 2020

5. Viničky – podchod – Baletné štúdio
6. Dunajská – smerom na Piešťanskú
7. Zvolenská na začiatok ulice
8. Rýnska č.4

PÁROVSKÉ HÁJE

STREDA 29. 4. 2020

1. Hájská ul. v strede ulice
2. Hydinárska konečná MHD č. 11
3. Stromová začiatok
4. Olivová x Hydinárska
5. Jurský dvor záhradkárska osada spevnená plocha pod zastávkou MAD smer Jarok
6. Lukov Dvor k bufetu

KYNEK

ŠTVRTOK 30. 4. 2020

1. Ovocinárska x Hájska
2. Ovocinárska pri ihrisku
3. Ku kostolu – Hájska – voľná plocha
4. Kynecká x Hájska
5. Trnavská – konečná MHD č. 18
6. Môstik Pod Orešinou

MLYNÁRCE

PIATOK 1. 5. 2020

1. Chotárna – pri Klub dôchodcov
2. Bolečkova x Remeselnícka x Krompašská
3. Štúrova x Bolečkova
4. Dubíková na konci ul.
5. ul. Fr. Kráľa x Remeselnícka

TURNUS UPRATOVANIA: III.

TERMÍN: 4. 5.-8. 5. 2020

DRAŽOVCE

PONDELOK 4. 5. 2020

1. Švabinského x Ambrová
2. Pri Perinovej studni x Pri pekárni
3. Pod kostolíkom x ul. J. Zelenáka
4. Rozmarínová x Pri Dobrotke
5. koniec cesty do bývalého kameňolomu

UTOROK 5. 5. 2020

6. koniec Zoborskej ul.
7. ul. J. Zelenáka x Kultúrna
8. Topolčianska x Sčasného
9. Lužianska x Topolčanská

ZOBOR OD KLÁŠTORSKEJ UL. SMER ZÁPAD

STREDA 6. 5. 2020

1. Klinčeková x Hornohorská
2. Hornozoborská x Kláštorská
3. Kláštorská x Laliová
4. Komenského x Skautská

ŠTVRTOK 7. 5. 2020

5. Hornozoborská 100
6. Orgovánová x Vinohradnícka
7. Muškátová x Sv. Beňadika
8. Dobšínského x Jelenecká

PIATOK 8. 5. 2020

9. Svätoplukova x Ružová
10. Vendelínska
11. Dolnohorská 62

POZNÁMKA:

križovatky ulíc - označenie x

Počas nadchádzajúcej
Veľkej noci bude
väčšina slovenských
domácností
vyzdobená
kraslicami. Zo
skriniek a zásuviek
povyťahujeme
minuloročné
a možno aj staršie
zásoby, pretože
obchody s týmto
tovarom budú
pravdepodobne
pre pandémiu
koronavírusu
zatvorené.

Alena Vaňová,
exriaditeľka a dnes
učiteľka klavírnej
a keyboardovej
hry na ZUŠ Jozefa
Rosinského v Nitre,
si svoju domácnosť
vyzdobí vlastnoručne
vyzdobenými
kraslicami. Navštívili
sme ju, aby sme sa
dozvedeli, či rovnako
dobré ako umenie
hry na klavír ovláda
i techniku zdobenia
veľkonočných
vajíčok.

ROZHOVOR

**ZDOBENIE KRASLÍČ
AKO VYNIKAJÚCI
DUŠEVNÝ RELAX**

Ako dlho sa tejto záľube venuješ?

K maľovaniu vajíc som sa dostala postupne. Počas štúdia na konzervatóriu som začala s prvými pokusmi, no veľmi sa mi nedarilo, a tak som zdobenie prenechávala mojej maminke. Ale každý rok sme sa tomu nevenovali. Veď namaľované vajička vydržia aj dva - tri roky. Keď sa objavili krásne nálepky s veľkonočným motívom, na istý čas sme im podľahli a s maľovaním sme prestali. Približne v mojej tridsiatke som sa zdobeniu vajíc začala venovať sama. Každé tri roky som čo-to namaľovala, ale nikdy mi nič nezostalo. Všetko som podarovala polievacom, rodine, priateľom... Posledných desať rokov sa zdobeniu venujem pravidelne každý rok.

Ako skoro pred Veľkou nocou začínaš so zdobením?

Je to rôzne. Keď mám dostatok času, tak aj mesiac pred Veľkou nocou. Maľovaniu sa venujem len cez víkendy, pretože je to časovo náročný koníček. Minulý rok som zdobila na poslednú chvíľu - na Veľký piatok.

Ovládaš viacero techník zdobenia?

Venujem sa len jednej technike, a to farbeniu a zdobeniu voskom. Ak chcem, aby boli vajička pestrejšie, musím ich zafarbiť na viackrát, a to už zaberie viac času. Farby, do ktorých sa namaľujú vyfúkané vajička a predávajú sa v obchodoch, nedokážu zafarbiť kvalitne viac ako 6 až 8 vajec. Farba totižto musí mať určitú teplotu, aby sa na vajičko dobre „chytila“. Ak vychladne, tak už tak dobre nechytá.

Kedysi dávno sa v našich končinách farbilo aj

cibuľovými šupkami. Ovládaš aj túto prírodnú techniku, prípadne nejaké iné spôsoby?

Ale áno, farbím aj cibuľovými šupkami, čo tiež nie je až také jednoduché, najmä ak chcem mať rovnomerne zafarbenú plochu vajička. Ak sleduješ pri maľovaní niekoho ako vkladá vajička do farieb, aby sa zafarbili, tak si možno povieš - že je celkom jednoduché. Ale nie je to tak. Mala som rovnaký názor, pokiaľ som to nezačala sama robiť... Je tiež pravda, že nie sú farby ako farby. Aj pri farbách je veľký rozdiel v kvalite.

Ako dlho trvá kým vyrobíš kraslicu?

Je to rôzne. Záleží od náročnosti ornamentu. Ak chcem viacfarebné, namaľam do farieb na trikrát. Najprv urobím časť vzoru na biele vajičko voskom, potom namoším napr. do žltej farby, vysušim, znovu nanesiem vosk - do maľujem ďalší vzor - znovu namoším napr. do červenej, ale iba na chvíľu, znovu vysušim a napokon, po dokreslení poslednej časti vzoru voskom, dám na dlhší čas do modrej farby. Po vysušení opatrne odstraňujem vosk z vajička. Týmto spôsobom mi vznikne viacfarebná - bielo-žltá-červená-fialová kraslica. Poslednou procedúrou je namastenie bravčovou masťou. Toto mi zabezpečí, že vajička budú pekné lesklé.

Laikovi sa to nezdá, ale je to časovo náročné...

Za takých päť hodín dokážem takto viacfarebne namaľovať maximálne osem až desať pekných vajíc. Aby som to vysvetlila - maľujem aj dvanaásť naraz, ale nie všetky sa vydaria. Vajička farbené cibuľovou šupou sa dajú vyzdobiť rýchlo, pretože tie zdobím už len bielou rozpustenou

voskovou farbičkou - a táto farbička sa neodstraňuje, zostáva ako vzor na vajičku. Tie vajička sú skutočne krásne - vajičko je tmavé, hnedej resp. okrovej farby, na ktorej krásne vynikne biely vzor.

Kolko času táto procedúra zaberie?

Také vajičko sa zafarbí približne za 15 minút, musí vychladnúť a asi za 15 minút ho vyzdobím. A to všetko začína ešte prípravou vajíc, teda dobrým poumývaním od nečistôt a hlavne mastnoty a vyfúkaním. A ak chcem mať dierky na vyfúknutie malého, čo je estetickjšie ako veľké, musím použiť najprv striekačku a potom ústami vyfúkať a následne dobre viackrát vypláchnuť, aby zvnútra bolo čisté.

Je to pipľavá robota?

Áno, je. Od vyfúkania, cez farbenie a zdobenie to trvá niekedy aj dva dni. Nedá sa

to urobiť za jeden deň, pokiaľ chcem byť precízna. Takáto práca si žiada nielen zručnosť, ale hlavne veľa trpezlivosti. Lebo sa mi stáva aj to, že ak nechtiac kvapne vosk na nechcenú plochu a odstránim ho, no tam mi už farba nechytí a vajičko zostane flakaté. Takže nie každé, ktoré robím, sa mi vydarí. Ale aj takú skúsenosť musí mať človek, ak chce svoju prácu zlepšovať. Pre mňa je to duševný relax.

Aké vajička maľuješ? Slepacie, aj husacie, či morčacie...?

Väčšinou len slepačie, lebo ich kupujem v obchode. Ale je to v podstate jedno. Postup je stále rovnaký.

Čím sa tvoje kraslice odlišujú od iných...?

Jedine tým, že sú moje. Robím klasickou technikou. A preto sú pre mňa krajšie a vzácnejšie ako tie kupované.

Čo robíš s kraslicami?

Keď ich urobím viac, tak väčšinou rozdám. Ale už som mala aj záujemcov na predaj. Zatiaľ ich však nerobím toľko, aby som ich ponúkala na predaj. Ale možno raz aj to bude.

Kde všade sú tvoje kraslice?

Má ich moja rodina, priatelia, známi. Zatiaľ ich nevystavujem, lebo ma nikto neoslovil. Na takú výstavu sa treba pripraviť. Doma nemám, lebo som ich veľmi veľa rozdala. Ale mám takú túžbu, že keď budem na dôchodku, začnem sa zdobeniu kraslíc venovať intenzívnejšie. Možno aj na predaj.

Technik zdobenia kraslíc je skutočne veľa. Aké ovládaš?

Zatiaľ len to maľovanie farbami a zdobenie voskom. Iné som neskušala, ale mám už kúpený materiál na zdobenie vzorami zo slamených kúskov na maľované vajčká, tak počas týchto predveľkonočných dní ich chcem vyskúšať. Uvidím, ako to bude časovo náročné a hlavne, či mi to pôjde.

Odreaguješ sa hrou na klavíri alebo skôr zdobením vajčiek?

Ak mám povedať pravdu, tak viac sa odreagujem maľovaním vajčiek ako tou hrou. Predsa len toho hrania mám v práci dosť, takže toto mi je vzácnejšie. A skutočne je to pre mňa balzam na dušu.

Vieme, že aj maľovanie vajčiek podlieha módnym trendom. Ovplyvnili ťa nejaké?

Vôbec. Keď človek nemá dostatok vedomostí a informácií o nových technikách, tak sa mu nemusí dariť. Ja si toto nechávam na dôchodok. Potom budem skúšať aj iné techniky.

Máš komu odovzdať svoje umenie?

Veľmi ani nie, pretože nemám dcéru, ale syna. A to nie je práca pre chlapa. Ale mala som to šťastie, že som raz v našej ZUŠ Jozefa Rosinského robila workshop o maľovaní kraslíc. Decká to veľmi bavilo. Mám aj dve priateľky, ktoré som to naučila, ale len tak okrajovo – praktickou ukážkou. Jedno ukázanie a vysvetlenie nestačí. Podarilo sa im niečo urobiť a celkom dobre, čo ma potešilo.

Koho na Veľkonočný pondelok odmeníš svojimi kraslicami?

No neviem, či tento rok nejaké zostanú, lebo ako ich uvideli priateľky na sociálnych sieťach, hneď sa prihlásili, že

majú záujem. Uvidím, koľko sa mi podarí teraz urobiť. A ak príde nejaký polievač, tak si bude môcť vybrať to, ktoré sa mu bude páčiť.

Mala si aj iné záľuby?

Mojou záľubou boli vždy okrem hudby aj ručné práce, najviac vyšívanie. Povyšivala som množstvo dečiek, obrusov, dokonca aj obrázkov. Zostalo mi málo. Väčšinou som ich podarovala. Priznám sa, že viac som vyšivala ako čítala knihy. A to literatúru mám rada. Dôvod je celkom iný.

Prečo si brala do rúk častejšie plátno ako knihy?

Popri štúdiu klavírnej hry som sa stále musela pozerieť na bielo-čiernu plochu a zrej-

me aj to je príčina, že ma to ku knihám veľmi neťahalo. Aby si ma zle nerozumela, knihy mám rada, len oči tým pozeraním trpeli. Pri farebných vyšivkách to bolo podstatne lepšie.

Poznámka autorky: Rozhovor sme robili 14. marca, keď pandémia koronavírusu na Slovensku začínala a bolo zaznamenaných 12 pozitívnych prípadov. V tomto čase ešte neboli obmedzené sociálne kontakty.

*Foto: archív Aleny Vaňovej
Ľudmila Synaková*

VÝZNAMNÉ ŽIVOTNÉ JUBILEUM SI V APRÍLI 2020 PRIPOMENÚ TÍTO OBČANIA MESTA

75 ROKOV

J. Antal, A. Babošová, J. Badinka, A. Benko, M. Bihari, J. Blaško, I. Daniš, F. Depeš, E. Ďuriančíková, A. Farman, M. Griesbachová, I. Hájová, O. Helmová, M. Herdová, B. Holbíková, I. Horník, J. Hudecová, H. Jasanová, L. Ježová, R. Kollár, A. Kopecká, H. Koscelanská, V. Košecká, L. Kováčová, I. Lajcha, J. Látečka, M. Latečková, M. Láziková, L. Martišková, M. Mesároš, M. Michalčíková, I. Mikušová, J. Molnár, M. Moravčíková, M. Pánisová, E. Pecháčková, A. Petrovičová, K. Piknová, L. Poljak, H. Strapková, J. Šucha, H. Švihelová, D. Tomastová, A. Trenčianska, Š. Valkoun, Z. Vaššová, M. Vörösová, R. Zrubec, A. Žikla

80 ROKOV

J. Bača, H. Bálintová, I. Bilíková, E. Blaží, I. Bratková, M. Čongrady, A. Dobiašová, T. Ďuriš, E. Fašková, M. Fulopová, M. Gajdošová, M. Gavulová, P. Hustý, I. Chvosteková, F. Kleman, K. Kurtáková, I. Lednická, A. Lengyelová, A. Lukšová, I. Mačalová, M. Madleňáková, A. Mechírová, E. Michalíková, J. Náhlavský, J. Novák, G. Novotná, J. Očadlík, M. Okenková, I. Oravec, A. Ördöghová, M. Palkovičová, M. Pavčírová, V. Ponec, P. Rohaľ, V. Sekerka, J. Slíš, I. Szilvová, R. Trubač, Z. Vašková, M. Vindišová

85 ROKOV

H. Adámeková, Z. Almannová, J. Andrášik, M. Bačová, I. Bahelková, I. Dediková, V. Dubravická, M. Fendeková, M. Granátová, M. Griačová, H. Jančová, J. Kečkéšová, E. Kolníková, I. Komorová, T. Kukučka, A. Páleníková, K. Patzková, A. Pintérová, K. Pintérová, M. Poláková, A. Pösová, E. Rafajdusová, J. Sedláčková, J. Szombathová, O. Šámson, A. Tlčík, J. Urban

90 ROKOV

J. Černek, A. Dobrovská, J. Fitková, J. Gašparovič, K. Grigelová, V. Chmelík, A. Chrenková, A. Kabinová, J. Košťálová, A. Sokolová, M. Tóthová

91 ROKOV

A. Benková, R. Kratochvíl, K. Országh, M. Papírníková

92 ROKOV

F. Karner

93 ROKOV

H. Gráčíková, M. Krištofíková, Z. Kundraciková, A. Nitranská

94 ROKOV

R. Hečko, M. Labuda, K. Longhinov

95 ROKOV

J. Dubecká, P. Klenko, Ž. Koribaničová, A. Košík, J. Plesník, A. Rojková, H. Vencelová

96 ROKOV

L. Pružincová

99 ROKOV

J. Petreková

100 ROKOV:

H. Voltemarová

101 ROKOV:

M. Koribanič

VO FEBRUÁRI NÁS NAVŽDY OPUSTILI TÍTO NITRANIA

Vladimír Bako
vo veku 53 rokov

Júlia Bistáková
vo veku 92 rokov

Terézia Blunárová
vo veku 77 rokov

Milan Bojda
vo veku 72 rokov

Štefan Cíván
vo veku 80 rokov

Amália Cívánová
vo veku 94 rokov

Katarína Čagalová
vo veku 89 rokov

Eva Černá
vo veku 86 rokov

Ján Čurgali
vo veku 48 rokov

Tibor Danáč
vo veku 81 rokov

Ján Dinga
vo veku 81 rokov

Katarína Dubeňová
vo veku 95 rokov

Ján Földeši
vo veku 91 rokov

Filip Gomboš
vo veku 26 rokov

Pavel Guzmický
vo veku 72 rokov

Mária Hozlárová
vo veku 103 rokov

Mária Hromyová
vo veku 87 rokov

Elena Jeneyová
vo veku 80 rokov

Mária Karásková
vo veku 73 rokov

Anna Kilianová
vo veku 88 rokov

Alžbeta Kmetová
vo veku 85 rokov

Štefan Korgo
vo veku 69 rokov

Anna Koščialiková
vo veku 70 rokov

Jozef Kováč
vo veku 62 rokov

Anna Kovalinková
vo veku 82 rokov

Ján Krajčí
vo veku 71 rokov

Ján Krajčík
vo veku 75 rokov

Zuzana Krajčírová
vo veku 85 rokov

Viera Lahučká
vo veku 44 rokov

Vojtech Marenčák
vo veku 84 rokov

Viera Martinovičová
vo veku 80 rokov

Ladislav Martiš
vo veku 67 rokov

Ján Matesko
vo veku 91 rokov

Jozef Maťo
vo veku 96 rokov

Mária Maťová
vo veku 90 rokov

Mária Miháliková
vo veku 78 rokov

Tibor Nagy
vo veku 51 rokov

František Nozdrovický
vo veku 72 rokov

Gabriela Ölvecká
vo veku 87 rokov

Jana Orosová
vo veku 42 rokov

Marta Perinová
vo veku 80 rokov

Helena Peťková
vo veku 84 rokov

Zoltán Richtárik
vo veku 69 rokov

František Šerfőz
vo veku 76 rokov

Alojz Škvaril
vo veku 66 rokov

Karol Šuchter
vo veku 75 rokov

Rozália Tóthová
vo veku 86 rokov

Juraj Trnovec
vo veku 90 rokov

Tomáš Vaľo
vo veku 22 rokov

Anna Viskupová
vo veku 73 rokov

Dušan Vnučko
vo veku 71 rokov

Mikuláš Záhon
vo veku 74 rokov

Ján Zafko
vo veku 79 rokov

Paulína Zelenáková
vo veku 78 rokov

Anton Zuzík
vo veku 59 rokov

Helena Žitná
vo veku 82 rokov

POVEDALI SI ÁNO

22. február 2020

Roman Zaujec a Monika Pavelová, obaja z Lehoty

Pavol Varga a Ingrid Reptíková, obaja z Nitry

Luboš Miškolci z Hruboňova - Výčapok a Lenka Brezinová z Nitry

Aj napriek tomu, že koronavírus nás zasiahol vo viacerých oblastiach, mesto pred vypuknutím epidémie zrealizovalo viaceré zaujímavé aktivity. V skrátrenom spravodajstve prinášame stručné informácie nielen z radnice, ale i aktuality z iných oblastí.

OBČANIA NAHLÁSILI 71 PODNETOV K ZLEPŠENIAM

Na stránke odkaz pre starostu riešila verejnosť viaceré oblasti. Viaceré z občianskych podnetov sa už podarilo vyriešiť. Opravil sa nefunkčný semafor na Štefánikovej triede, poškodené stĺpy pri parku a vyčistený je priestor od odpadkov na Kodályovej a Muráňho ulici. Opravené je aj zábradlie na Chrenovskej ulici, schody na Hviezdnjej ulici, či chodníky na Jurkovičovej a Výstavnej ulici. V riešení sú aj viaceré ďalšie problémy – výtlky na chodníkoch, pokazené verejné osvetlenie, či problémové parkovanie vo viacerých lokalitách mesta. Občania môžu naďalej

nahlasovať návrhy na zlepšenia na webovej stránke - www.odkazprestarostu.sk

VYTRIEDILI SME VIAC AKO 42% KOMUNÁLNEHO ODPADU

Sadzba poplatku je aj na základe percentuálneho vyčíslenia určená na 12 eur za tonu. V platnosti bude táto taxa už od 1. marca 2020 a skončí 28. februára 2021. „Spomínaná suma je za uloženie zmesového komunálneho odpadu a objemného odpadu na skládku odpadov,“ spresnil nitriansky hovorca a vedúci odboru komunikácie a propagácie Tomáš Holúbek.

SPRÁVNYM TRIEDENÍM SKLA ŠETRÍME PRÍRODU

Recyklovať sa dá donekonečna. Sklo je však dôležité triediť správne. Vratné fľaše je treba

odovzdať v obchode, zvyšné je nutné vhodiť do zeleného kontajnera, odkiaľ poputujú na recykláciu. O všetko ostatné sa postará OZV ENVI-PAK. Do kontajnera môžeme dávať poháre a nádoby, črepy, fľaštičky od kozmetiky bez kovových a plastových uzáverov, ale aj tabuľové sklo z okien a dverí. Nepatrí tam ani porcelán, keramika, autosklo, zrkadlá a počítačové obrazovky. Záverom treba zduplovať, že sklo je skvelým materiálom, ktorý je možno recyklovať donekonečna. Horšie to je však s časom rozkladu. Trvá až štyritisíc rokov, kým sa sklo v prírode rozloží. A aj preto je potrebná osвета - a hlavne správna recyklácia.

UNIVERZITNÝ MOST OPRAVILI

Po Univerzitnom moste sa od 28. marca dá jazdiť v oboch smeroch. Sfinalizovanie opravy bude trvať dva mesiace, práce ešte pokračujú na chodníkoch.

Napriek tomu, že všetky práce ešte nie sú dokončené, sťažená situácia pre vodičov skončila.

„V celom profile je most otvorený od soboty 28. marca, dočasná obchádzková trasa a odklon nákladných vozidiel bude zrušený od pondelka 30. marca,“ informoval primátor Marek Hattas.

Most bol uzatvorený od augusta 2019, investíciu za viac ako dva milióny eur zrealizoval štát, prostredníctvom Slovenskej správy ciest.

ŠTVORKA PRESMEROVANÁ

Od 15. marca totiž začala dlhodobá uzávierka cesty I/64 od Prvosienkovej ulice po Dolné Hony. Uzávierka skončí koncom augusta. Linka 4 je aj z tohto dôvodu odklonená cez priemyselný park. Cestujúcich vyzdvihne na zastávkach I., II., III. a VII. Na zastávky IV. a V., ktoré sú pri Foxconne, „štvorka“ nepríde. Ostatné autobusové spoje, ktoré pred výlukou cez priemyselný park jazdili, premávajú bez zmeny a obslužia všetky zastávky v priemyselnom parku, vrátane zastávok pri Foxconne.

HOKEJISTI LIGU NEDOHRALI, CELKOVO SKONČILI NA ÔSMOM Mieste

Dôvodom predčasne skončenej sezóny je koronavírus. Nitrianski hokejisti budú tento rok bez cenného kovu. Nenadviažu tak na predošlé ročníky, v ktorých okrem premiérového ho titulu, vždy brali medailu.

V tejto sezóne ich stopol nielen koronavírus, ale povedzme si na rovinu, na medailu by to aj tak (ak by napokon postúpili do play-off) nebolo. Doplnením kádra o šikovných odchovancov by sa ale opäť mohla vrátiť radosť na nitrianske tribúny. Ak aj nie v tomto ročníku, tak v nasledujúcej sezóne určite. Nitra bola totiž vždy liahňou mimoriadnych talentov a aspoň jeden šikovný, rozdielový hráč by sa Nitre zišiel.

ANKETA O ELEKTRONICKOM UČENÍ

Ako sa do ankety zapojiť? Stačí vyplniť dotazník, ktorý je dostupný na internete, na stránke - www.surveymonkey.com/r/zavrete_skoly. „Výsledky použijeme pri tvorbe špeciálnych vzdelávaní v projekte EduPOINT - ako aj pre vhodné nastavenie obsahu našej novej webovej stránky pre podporu vzdelávania v Nitre - www.nice-edu.sk,” povedal nitriansky viceprimátor Miloslav Špoták. A ako väčšina žiakov nitrianskych základných škôl počas pandémie koronavírusu funguje? Nevyhnutnosťou je internet a tlačiareň so skenerom. Učitelia totiž žiakom posielajú úlohy elektronicky. Tí im spätne posielajú úlohy na vyhodnotenie mailom alebo cez systém Edupage. „Niektorí zdatnejší v technológiách rozbehli online vyučovanie už po prvom víkende,” dodal viceprimátor.

ZDOKONAĽOVA SA V ANGLIČTINE

English week bol na Základnej škole Benkova. Na intenzívny jazykový kurz sa prihlásilo takmer sedemdesiat žiakov. A neľutovali. Spoločne s lektormi Ralphom a Ellie mali dennú porciu troch vyučovacích hodín v anglickom jazyku. Žiaci počas posledného januárového týždňa absolvovali rozmanité hry, tvorenie a prezentovanie projektov, zábavu a hlavne konverzáciu v anglickom jazyku. Všetkým sa inovatívny kurz páčil.

ŠKÔLKARI NA DIELOCH V OPRAVENÝCH PRIESTOROCH

Investícia stála 246 582 eur, mesto z tejto sumy zaplatí len päť percent. A to aj preto, že finančné prostriedky projektu „Materská škola, Na Hôrke 30, Nitra” získalo mesto z Integrovaného regionálneho operačného programu. Materská škola vznikla rekonštrukciou v nevyužívaných priestoroch Základnej školy Na Hôrke, ktorá trvala necelý rok. Po opravách vznikli dve nové triedy, v jednej bude dvadsaťštyri detí, v druhej dvadsaťjeden. Pribudnúť by mala ešte zeleň, chodníky, či dopravné ihrisko.

Andrej Jančovič

TANKODRÓM PO DLHEJ DOBE ZMIZOL

To miesto sa nachádza tesne za semaformi hore na Klokočine. Dlhé roky ste ho spoznali asi takto nejako: Vošli ste do križovatky, minuli Klokočinu a odrazu ste mali pocit, že ste havarovali. Auto presne v tomto úseku nabehlo na výmole, ktorým sa nebolo možné vyhnúť.

Ľudia si na tie nerovnosti časom zvykli, no za následok to malo, že autá ostávali takmer stáť v hlavnej križovatke. Šoféri totiž museli priveľmi spomaliť, aby si tesne za ňou nepoškodili vozidlá.

Neuveriteľne hrboľatá cesta, po ktorej sa rýchlejšie ako dvadsiatkou nedalo ísť, je už minulosťou. Úsek nad Klokočinou v smere na Šúdol, Prameň a Párovské Háje, mesto opravilo.

Súvislá oprava miestnej komunikácie Kmeťova ulica - Hviezdoslavova trieda stála 83 739,43 eur. Celková vyasfaltovaná plocha novým asfaltobetónom je 1 363 metrov štvorcových. Informoval o tom odbor investičnej výstavby na nitrianskej radnici.

Realizátorom investície bolo Mesto Nitra prostredníctvom Nitrianskej investičnej, s. r. o. „Túto opravu uvítajú nielen ľudia z Klokočiny, ale aj obyvatelia Párovských Hájov a Šúdola. Som nesmierne rád, že úsek, ktorý sa dlhú dobu koncepčne neřešil, je súvislo a poriadne opravený a že vodiči si môžu užít hladkú jazdu na novučkú asfalte,” povedal primátor Marek Hattas.

Tomáš Holúbek, SY

	ekologický	2. časť tajníčky	presúvaj, detašuj	kiloampér (zn.)	temnota	hlúpa žena (v češtine)	grécky boh vojny		domov, po nemecky	značka kakaových sušenok	rímske číslo 501	meno herečky Rapaičovej	1. časť tajníčky	egyptský boh mŕtvych
pôsobivá								60 minút						
nádobka na atrament								česká počí- tačová sieť						
								rímske číslo 11						
zlato, po španielsky				násilné pripojenia území							tatárske mäsité jedlo			
				nedobre							včelí produkt			
Pomôcky: Anup, apis, Asimov, Eridan	Bratislavské komunitné združenie				americký autor sci-fi							národný park (skr.)		
	Slovan											rieka, po španielsky		
kórejská metropola										hranica (lekársky)				slávny český cirkus
obdobia párenia zveri										malý ázijský jeleň				
EČV Banskej Štiavnice			otecko	zmysel pre skutočnosť						kopol, po česky				
	infekčná choroba											kartárska hláška		
	cícia										zábava	surová nafta		
vhodné, schopné										karhaj				
škrabka pri pluhu										pracuj				šuchot na srdci
										meno Kristíny				
lyžiarsky pozdrav					slovenský spevák (Robo)	meno Caponeho		strojené správanie	slovenský hokejista zmyselný lesný démon					
citoslovcie bolesti			druh piva					možno, približne			Adobe Digi- tal Editions			
			snáď, azda								rob ťažké kroky			
	telový- chovná a športová organizácia	zobral						overená skutočnosť				Európska liga (skr.)		
		rukopis (skr.)						časti týždňa				kód letiska Liverpool		
tulák, tábomik						podrobne								
						EČV Ilavy								
3. časť tajníčky										včela, po latinsky				
charakte- ristika					liter, po česky					mzda, honorár				

Najstaršie kraslice sú známe z pohrebísk v Prednej Ázii. Pôvodne sa dávali vajcia surové – ako symbol života a znovuzrodenia. Neskôr začali ľudia vajíčko oživovať farbami – **(prvá časť tajničky)**. Biela farba bola kedysi **(druhá časť tajničky)**, vyhradenou pre mŕtvych. Najčastejšie sa vajce zdobilo červenou farbou – ako symbol ohňa, krvi a mladosti. Na našom území boli červené **(tretia časť tajničky)** objavené v slovanských hroboch zo 7. storočia. Časom sa pridali na červené maľované vajcia aj rôzne ornamenty, ktoré mali umocňovať ich silu. *(text a foto, zdroj internet)*

meno / tel.:

Zapojte sa do súťaže o tri publikácie o Nitre.
Riešenie krížovky spolu s kupónom a vaším telefónnym
čísлом pošlite do 30. 4. 2020 na adresu:
Odbor komunikácie a propagácie, Mestský úrad,
Štefánikova trieda 60, 950 06 Nitra.

NEWS REVIEW

Despite the fact that the coronavirus has affected us in several areas, the Town carried out several interesting activities before the outbreak of the epidemic. In short news we bring brief information not only from the town hall, but also news from other areas

CITIZENS REPORT 71 SUGGESTIONS FOR IMPROVEMENT

The public addressed several areas via the website Note for the mayor. Several of the citizens' initiatives have already been resolved. The broken traffic light on Štefánikova street and the damaged poles near the park were repaired and the areas on Kodályova and Murániho streets were cleaned from rubbish. The railing on Chrenovská Street, the stairs on Hviezdna Street, and the pavements on Jurkovičova and Výstavná Streets have been repaired as well. There are also other problems being solved - potholes on the sidewalks, broken public lighting, or troublesome parking in several locations in the town. Citizens can continue to report suggestions for improvement on the website - www.odkaz-prestastarostu.sk

KINDERGARTEN IN DIELY IN REPAIRED ROOMS

The investment cost 246582 euros, the city will pay only five percent of this amount.

This is also due to the fact that the Town obtained the financial resources for the project "Kindergarten, Na Hôrke 30, Nitra" from the Integrated Regional Operational Program. The kindergarten was created by reconstructing the unused premises of the Na Hôrke Primary School, which lasted less than a year. Two new classes were created - in one, there will be place for twenty-four children, in the other twenty-one. Some greenery, walkways and a traffic playground should be added.

WE SORTED MORE THAN 42% OF MUNICIPAL WASTE

Based on the percentage calculation, the deposition fee was stated at 12 euros per ton of waste. This charge will be effective from 1 March 2020 and will end on 28 February 2021. "This amount is charged for the disposal of mixed municipal waste and bulky waste in a landfill," said Tomáš Holúbek, spokesman for Nitra and the Department of Communication and Promotion.

SUCCESSES OF NITRA FIST FIGHTERS

The Olympia Sports Hall hosted the first round of the International Boxing League. As expected before the competition, the fist fighters from BC Stavbár Nitra did not get lost. As for the results, Filip Prešínský dominated in the pupils' category, while Bibiana Lovašová was the winner in minors' category. Adolf Staněk and Peter Ficza did not give competitors a chance in the category of youth. Michal Takács, Marián Mišalko and Dávid Michálek also won their titles.

THEY HAVE IMPROVED IN ENGLISH

English Week took place at Benkova Elementary School. Nearly seventy pupils enrolled for an intensive language course. And they did not regret it. Together with lecturers Ralph and Ellie they had a daily portion of three lessons in English. "During the last week of January, pupils attended various games, project creation and presentation, entertainment and, first of all, conversation in English." Everyone liked the innovative course. "It was a truly unforgettable experience," said not only pupils, but also lecturers after the course.

LINE FOUR REDIRECTED

On March 15th, the long-term closure of the I/64 road from Prvosienková Street to Dolné Hony Street began. The closure will take until the end of August. For this reason, busline 4 was diverted through the industrial park. Passengers will be picked up at bus stops marked as I., II., III. and VII. Buses of Line 4 will not come to stops marked as IV. and V. near Foxconn. The other bus connections that used to travel through the industrial park before the lockdown are going to run unchanged and service all stops in the industrial park, including those at Foxconn.

HOCKEY PLAYERS DID NOT FINISH THE LEAGUE, THEY ARE EIGHTH OVERALL

Coronavirus was the reason for the premature end of season. Nitra hockey players will be free of precious metal this year. They will not continue the path of the previous seasons, in which they always got a medal in addition to

the premiere title. This year they were stopped not only by coronavirus, but let's face it, if they eventually went to playoff, they would still have not been able to reach a medal. Adding skilled offspring to their team could bring joy to Nitra fans. If not this year, certainly next season. Nitra has always been a hatchery of extraordinary talent and at least one skilled, difference-making player would come in handy.

PROPER SORTING OF GLASS SAVES THE ENVIRONMENT

Glass can be recycled indefinitely. However, it is important to sort it correctly. Returnable bottles must be handed over at the store, the rest is to be disposed of in a green container from where the material will go for recycling. Company OZV ENVI - PAK will take care of everything else. Glasses and jars, shards, cosmetics bottles without metal and plastic caps, even sheet glass from windows and doors can be placed into the green container. However, porcelain, pottery, ceramics, car-glass, mirrors and computer screens do not belong there. Finally, we need to repeat: glass is a great material that can be recycled indefinitely. On the other hand, its decomposition is not that easy. It takes up to four thousand years for glass to decompose in nature. And that is why education and especially proper recycling are needed.

Naša jediná vakcína je disciplína

Bojujeme proti nákaze tým,
že ostávame doma

Mydlíme si ruky pri
každej príležitosti

Na zdravie! Kašleme a kýchame
len do vreckoviek či do lakťa

Pri príznakoch kontaktujeme
lekárov len telefonicky

Nevytvárame veľké
skupiny, pretože sa v nich
virus najľahšie šíri

Pomáhame seniorom, a to
s najväčšou opatrnosťou
pretože sú najzraniteľnejší

Zdravíme sa
bezdotykovo

Chráňme seba a svoje okolie
rúskom či šatkou

Vieme, že je dôležité
rozprávať sa s deťmi
aj o koronaviruse

**MESTO
NITRA**

Informácie o aktuálnej situácii
a opatreniach v Nitre nájdete na:

koronavirus.nitra.sk

tento plagát vznikol v spolupráci s mestom Bratislava